

Υπόθεση C-296/10

Bianca Purrucker

κατά

Guillermo Vallés Pérez

(αίτηση του Amtsgericht Stuttgart
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως)

«Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας — Κανονισμός (ΕΚ) 2201/2003 — Εκκρεμοδικία — Διαδικασία επί της ουσίας σχετικά με το δικαίωμα επιμέλειας τέκνου και αίτηση λήψεως προσωρινών μέτρων σχετικά με το δικαίωμα επιμέλειας του ίδιου τέκνου»

Γνώμη του γενικού εισαγγελέα N. Jääskinen της 4ης Οκτωβρίου 2010 I - 11167

Απόφαση του Δικαστηρίου (δεύτερο τμήμα) της 9ης Νοεμβρίου 2010 I - 11206

Περίληψη της αποφάσεως

1. *Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας — Κανονισμός 2201/2003 — Δικαιοδοσία σε θέματα επιμέλειας — Εκκρεμοδικία (Κανονισμός 2201/2003 του Συμβουλίου, άρθρα 19 § 2 και 20)*

2. *Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας — Κανονισμός 2201/2003 — Δικαιοδοσία σε θέματα επιμέλειας — Εκκρεμοδικία (Κανονισμός 2201/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 19 § 2)*
3. *Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας — Κανονισμός 2201/2003 — Δικαιοδοσία σε θέματα επιμέλειας — Εκκρεμοδικία (Κανονισμός 2201/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 19 § 2)*

1. Το άρθρο 19, παράγραφος 2, του κανονισμού 2201/2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας, ο οποίος καταργεί τον κανονισμό 1347/2000, δεν εφαρμόζεται οσάκις δικαστήριο κράτους μέλους, επιληφθέν πρώτο για τη λήψη μέτρων περί γονικής μέριμνας, δικάζει μόνο στο πλαίσιο παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας, κατά το άρθρο 20 του κανονισμού αυτού, και δικαστήριο άλλου κράτους μέλους, έχον κατά τον ίδιο κανονισμό διεθνή δικαιοδοσία να κρίνει επί της ουσίας, επιλαμβάνεται δεύτερο αιτήσεως για τη λήψη των ίδιων μέτρων, είτε προσωρινώς είτε οριστικώς.

ως διάταξη που απονέμει δικαιοδοσία ως προς την ουσία. Επιπλέον, η εφαρμογή της εν λόγω διατάξεως δεν εμποδίζει την προσφυγή στο δικαστήριο που είναι αρμόδιο να κρίνει επί της ουσίας. Το άρθρο 20, παράγραφος 2, του προαναφερθέντος κανονισμού αποτρέπει κίνδυνο τυχόν εκδόσεως αντικρουόμενων αποφάσεων, μεταξύ αποφάσεως περί λήψεως προσωρινών μέτρων υπό την έννοια του άρθρου 20 του κανονισμού αυτού και αποφάσεως εκδοθείσας από το αρμόδιο για να κρίνει επί της ουσίας δικαστήριο, καθότι προβλέπει ότι τα προσωρινά μέτρα υπό την έννοια του ανωτέρω άρθρου 20, παράγραφος 1, παύουν να ισχύουν μόλις το δικαστήριο που έχει διεθνή δικαιοδοσία να κρίνει επί της ουσίας λάβει τα μέτρα τα οποία εκτιμά πρόσήκοντα.

Συγκεκριμένα, το άρθρο 20 του κανονισμού 2201/2003 δεν πρέπει να θεωρηθεί

(βλ. σκέψεις 70-71, 86 και διατακτ.)

2. Το γεγονός ότι δικαστήριο κράτους μέλους επιλαμβάνεται στο πλαίσιο διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων, με σκοπό, ιδίως, την ανάθεση της επιμέλειας τέκνων, ή ότι εκδίδεται απόφαση στο πλαίσιο τέτοιας διαδικασίας και δεν προκύπτει από οιοδήποτε στοιχείο της υποβληθείσας αιτήσεως ή της εκδοθείσας αποφάσεως ότι το επιληφθέν για την παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας δικαστήριο έχει διεθνή δικαιοδοσία κατά τον κανονισμό 2201/2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας, ο οποίος καταργεί τον κανονισμό 1347/2000, δεν έχει κατ' ανάγκη ως συνέπεια να αποκλείεται η ύπαρξη αγωγής –όπως ενδεχομένως επιτρέπει το εθνικό δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους– συνδεδεμένης με την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων και περιέχουσας στοιχεία εκ των οποίων να αποδεικνύεται ότι το επιληφθέν δικαστήριο έχει διεθνή δικαιοδοσία κατά τον κανονισμό αυτόν.

Στο πλαίσιο αυτό, το δικαστήριο που επελήφθη δεύτερο πρέπει να εξετάσει αυτεπαγγέλτως κατά πόσον η απόφαση του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο, στον βαθμό που με αυτήν λαμβάνονται προσωρινά μέτρα, δεν συνιστούσε παρά προϋπόθεση μόνον προκειμένου να εκδοθεί αργότερα μία απόφαση με πληρέστερη επίγνωση της υποθέσεως και υπό συνθήκες που δεν καθιστούν επείγουσα την έκδοση αποφάσεως. Το δικαστήριο που επελήφθη δεύτερο πρέπει εξάλλου να εξετάσει κατά πόσον υφίσταται διαδικαστική ενότητα μεταξύ της αξιώσεως που αποτελεί αντικείμενο των προσωρινών

μέτρων και της αξιώσεως επί της ουσίας που προβλήθηκε μεταγενέστερα.

(βλ. σκέψεις 80, 86 και διατακτ.)

3. Οσάκις, παρά τις προσπάθειες που κατέβαλε προκειμένου να ενημερωθεί από τον διάδικο που προτείνει ένσταση εκκρεμοδικίας περί του πρώτου επιληφθέντος δικαστηρίου και της κεντρικής αρχής, το δικαστήριο που επελήφθη δεύτερο δεν διαθέτει κάποιο στοιχείο το οποίο να επιτρέπει τον καθορισμό του αντικείμενου και της αιτίας μίας ενώπιον άλλου δικαστηρίου ασκηθείσας προσφυγής και να αποδεικνύει, ιδίως, τη δικαιοδοσία του δικαστηρίου αυτού κατά τον κανονισμό 2201/2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας, ο οποίος καταργεί τον κανονισμό 1347/2000, και οσάκις, εξαιτίας ειδικών περιστάσεων, το συμφέρον του παιδιού επιτάσσει την έκδοση αποφάσεως που να δύναται να αναγνωρισθεί σε κράτη μέλη διαφορετικά από αυτό όπου βρίσκεται το δικαστήριο το οποίο επελήφθη δεύτερο, απόκειται στο δικαστήριο που επελήφθη δεύτερο, κατόπιν εύλογης προθεσμίας αναμονής απαντήσεων επί των διατυπωθέντων ερωτημάτων, να συνεχίσει με την εξέταση της ενώπιόν του κατατεθείσας προσφυγής. Η διάρκεια της εύλογης αυτής προθεσμίας αναμονής πρέπει να λαμβάνει υπόψη το ύψιστο συμφέρον του παιδιού σε συνάρτηση με τις συγκεκριμένες περιστάσεις της εκάστοτε διαφοράς.

Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να υπομνησθεί ότι ο κανονισμός 2201/2003 αποσκοπεί, προς το ύψιστο συμφέρον του παιδιού, στο να δοθεί στο δικαστήριο, το οποίο είναι εγγύτερα του παιδιού και έχει, επομένως, καλύτερη επίγνωση της καταστάσεως και του σταδίου αναπτύξεώς του,

η δυνατότητα να λάβει τις αναγκαίες αποφάσεις.

(βλ. σκέψεις 82-84, 86 και διατακτ.)